

Průběžné hodnocení za 1. pololetí 2021

MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ

Průběžné hodnocení k 30. 6. 2021 je výstupem projektu *Hodnocení Programu rozvoje venkova na období 2014–2020* (PRV 2014–2020). Zpráva shrnuje finanční a věcný pokrok realizace PRV k 30. 6. 2021 a vyhodnocuje jej v rámci odpovědí na společné evaluační otázky 1–21 s výjimkou otázek zaměřených na synergie a komplementarity, které nejsou součástí průběžného vyhodnocování v rámci pololetních zpráv a budou znovu vyhodnoceny až v rámci rozšířeného hodnocení.

Celkový přístup k hodnocení

Průběžné podzimní hodnocení 2021 je založeno na kombinaci kvantitativních a kvalitativních evaluačních metod, které byly využity pro přípravu odpovědí na jednotlivé evaluační otázky. Zvolené metody vychází z vodítek EK pro hodnocení PRV, především z *Pokynů k vyhodnocení otázek 1–21 pro Střednědobé hodnocení 2017*¹.

Kontext hodnocení

K 30. 6. 2021 bylo v PRV vypsáno celkem 12 kol výzev. V první polovině roku 2021 proběhlo 12. kolo výzev a také probíhal kontinuální příjem pro operaci 4.3.1 Pozemkové úpravy a rovněž probíhal příjem pro opatření M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER a opatření M20 Technická pomoc. V případě environmentálních opatření probíhá podávání žádostí o dotaci formou tzv. Jednotné žádosti od roku 2015². V rámci 9. modifikace došlo k navýšení celkové alokace PRV o 1 057,7 mil. EUR (relevantní pro většinu opatření).

Finanční pokrok realizace

Celkové čerpání PRV k 30. 6. 2021 činí 3 117 940 428 EUR³⁴, což představuje 65,6 % celkové navýšené alokace na PRV. Oproti 31. 12. 2020 došlo k růstu proplacených prostředků o cca 13 %.

V rámci environmentálních (plošných) opatření⁵ bylo k 30. 6. 2021 celkem proplaceno 2 211 60 228 EUR, což činí 72,2 % alokace na tato opatření. Nejvyššího pokroku u plošných opatření dosahuje čerpání v opatření M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů (82,6 %), nejnižšího M12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodách (70,5 %). V absolutní hodnotě se na čerpání environmentálních opatření podílí nejvíce opatření M10, na jehož závazky bylo proplaceno cca 852 mil. EUR.

¹Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017 a Annex 11 – Fiches for answering common evaluation questions for RDP 2014 – 2020; European Commission (2016)

² V roce 2021 k 15. 6.

³ Pro přepočítání byl po konzultaci se zadavatelem použit kurz ECB k 30. 6. 2021 ve výši 25,488 CZK/EUR, způsob přepočtu pro jednotlivé fáze čerpání je vysvětlen v kapitole 2.2

⁴ Včetně proplacených starých závazků ve výši 18 259 332 EUR (předčasné ukončení zemědělské činnosti)

⁵ Do environmentálních (plošných) operací jsou zahrnuty opatření M10, M11, M12, M13, M14, M15 a operace 8.1.1.



U projektových opatření⁶ bylo od počátku programového období do 30. 6. 2021 proplaceno 888 079 868 EUR (z toho 12 697 716 EUR za projekty z PRV 2007 až 2013). Tato částka zahrnuje i splátky dotace v operaci 6.1.1. Zahájení činnosti mladých zemědělců. Celkové čerpání v projektových operacích k 30. 6. 2021 představuje 53,6 % alokace na projektové operace (nárůst oproti polovině roku 2020 o 11,3 %). Nejvyšší míry čerpání u projektových opatření představují investiční operace 4.3.1 Pozemkové úpravy (95,3 %), 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven (97,4 %) a 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství (82,1 %).

Věcný pokrok

Věcný pokrok realizace jednotlivých operací je popsán ve zprávě v kapitole 3.3 v rámci jednotlivých opatření, které vstupují do hodnocení a do odpovědí na jednotlivé evaluační otázky.

Obdobně jako v minulém hodnoceném období (k 31. 12. 2020), nejvyšší věcný pokrok u projektových operací dosahují operace 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců a podopatření 8.6. U výše zmíněných operací byla zaznamenána i nejvyšší míra čerpání dotace vůči dané alokaci.

Nízký implementační pokrok k 30. 6. 2021 vykazují i nadále počty účastníků na vzdělávacích akcích (1.1.1)⁷ s výjimkou prioritní oblasti 2B mladí zemědělci.

Nízký implementační pokrok byl rovněž zaznamenán v operaci 16.1.1 (v tomto případě je toto dáno částečně i dlouhodobou povahou realizace projektů, která může být až sedm let.) a 16.4.1. Rovněž implementace projektů opatření M19 je stále na spíše nižší úrovni, ale odpovídá zpoždění začátku realizace jednotlivých projektů v rámci opatření M19.

V předchozím roce 2020 došlo, v důsledku uzavření příjmu nových žádostí o zařazení do pětiletých závazků v opatřeních M10 a M11 (se dvěma výjimkami u marginálních titulů v opatření M10), k mírnému poklesu celkové výměry závazků u obou těchto dominantních opatření. Příslušná nařízení vlády sice umožnila uzavírání navazujících zkrácených závazků na dvouleté překlenovací období do schválení Strategického plánu SZP pro období 2023–2027, ty mohou být ale uzavírány pouze na plochách, které byly k 31. 12. 2019 zařazeny do standardního závazku a musí být řádně ukončeny. Tyto závazky tedy nebylo možné uzavírat na nových plochách. V roce 2021 ale bylo toto omezení pro opatření M11 zrušeno, v roce 2021 tedy mohou být znovu uzavírány zkrácené závazky i na zcela nových plochách. V důsledku této změny došlo k výraznému nárůstu celkové plochy závazků v opatření M11 v celkové výši cca 24 tisíc ha (meziroční nárůst o cca 4,5 %). Naopak, v případě opatření M10, kde k plošnému zrušení omezení uzavírat nové závazky nedošlo, pokračuje mírný pokles celkové výměry závazků, meziročně o cca 0,1 %. Obě opatření ale dosahují cílových hodnot ploch pod závazkem, které naplňují ze 109,5, resp. 99,7 % (v případě opatření M11 došlo k navýšení cílové hodnoty celkové plochy pod závazkem o cca 15 %; před tímto navýšením by tedy cílová hodnota opatření byla plněna ze 115,1 %).

Implementace opatření M13 vykazuje setrvalý stav, je pozorován velmi malý pokles závazkované plochy v rozsahu desetin procenta. Podobně setrvalý trend závazků je pozorován také v opatření M12. Naopak, v případě opatření M15 byl po dramatickém navýšení ploch závazků v předchozím roce zaznamenán v roce 2021 naopak výrazný pokles těchto ploch v rozsahu cca 30 až 38 %. Zatímco v případě podopatření 15.2.1 je i přes tento pokles celková výměra závazků vyšší než v roce 2019, u podopatření 15.1.1 plocha závazků naopak výrazně poklesla i ve srovnání s rokem 2019, a to o cca 1000 ha. Důvodem těchto poklesů je uzavření možnosti uzavírat nové závazky v opatření M15 v roce 2021.

⁶ Do projektových operací jsou zahrnuty projekty v opatřeních M01, M04, M06, M08 (vyjma operace 8.1.1), M16, M19 a M20.

⁷ Situace v letech 2020 a 2021 byla značně ovlivněna omezením možností konání akcí s ohledem na opatření spojená s COVID-19.



Vyhodnocení evaluačních otázek

Intenzita celkového příspěvku PRV k podpoře rozvoje znalostní základny, spolupráce a inovací, celoživotního vzdělávání a posílení vazeb na výzkum a vývoj se v průběhu první poloviny roku 2021 dále zvýšila zejména díky i nadále se zrychlující realizaci opatření M16 Spolupráce. I nadále však přetrvává nižší tempo implementace v operaci 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů.

Informační a vzdělávací akce podpořené programem navštívilo již přibližně 20 % pracovníků sektoru. Celkový počet účastníků vzdělávacích akcí, s výjimkou PO 2B, zůstává velmi nízký (13 % u všech realizovaných akcí).

Vzhledem k průběhu implementace PRV v operaci 4.1.1 Investice do zemědělských podniků lze konstatovat, že PRV přispívá k modernizaci podpořených zemědělských podniků v očekávané míře. Z vyhodnocení nárůstu HPH a výkonu u podpořených zemědělských podniků lze konstatovat, že byl zaznamenán pozitivní vývoj, resp. efekt u podpořených subjektů.

Z probíhající implementace PRV je patrné, že tento program přispívá ke vstupu mladých zemědělců do odvětví zemědělství. Bylo podpořeno 1 016 mladých zemědělců v rámci operace 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců, což představuje 3,9 % všech zemědělských podniků v ČR.

Proplacené projekty, které v rámci operace 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů realizovaly potravinářské podniky (369 jedinečných žadatelů), představují 5,1 % všech potravinářských podniků v ČR, což znamená překročení cílové hodnoty podílu počtu podpořených podniků z PRV vůči všem potravinářským podnikům, která činí 4,3 %.

Intervence PRV tak přispěly ke zlepšení konkurenceschopnosti potravinářských podniků ve vyšší než zamýšlené míře. Z tohoto pohledu lze hodnotit příspěvek PRV na investice do přidávání hodnoty při zpracování zemědělských výrobků za přínosný.

Pokrok v realizaci intervencí, které by měly přispět ke zvýšení ekonomické výkonnosti subjektů podnikajících v lesním hospodářství, je zřejmý, a to díky udržitelné dynamice nově v obou operacích souběžně.

Ačkoliv je k 30. 6. 2021 počet podpořených podniků v rámci diverzifikace podnikání spíše nižší, vzhledem k počtu registrovaných a závazkovaných projektů lze předpokládat, že PRV přispěje k diverzifikaci činností v zemědělství v zamýšlené míře, s výjimkou počtu vytvořených pracovních míst, přičemž problém s pracovními místy je průřezový pro většinu relevantních opatření a operací.

Intervence PRV přispěly k produkci energie OZE v ročním objemu 3 524 Toe, což odpovídá 147,5 TJ. Uvedené množství představuje pouze 0,29 % z produkce biomasy v ČR určené k využití mimo domácnosti. Z výše uvedeného vyplývá, že příspěvek PRV k využívání energie z OZE je v rámci produkce energie z biomasy v ČR velmi nízký.

V prioritní oblasti *4A Obnova, zachování a zvýšení biologické rozmanitosti, zemědělství vysoké přírodní hodnoty a stavu evropské krajiny* bylo zpracováno prostorové vyjádření míry zájmu o jednotlivé managementy Agroenvironmentálně-klimatických opatření (M10) i ekologického zemědělství (M11) a byla zpracována komparace se stejnou analýzou zpracovanou v roce 2020. Podrobněji byl analyzován trend závazků u titulu Intenzivní sady v opatření M11, u nějž je již od roku 2019 zaznamenáván výrazný závazkovaných ploch. Důvody tohoto poklesu jsou především problematický odbyt, který, z důvodu chybějících zpracovatelských kapacit, negeneruje pro ekologickou produkci ovoce ekonomickou přidanou hodnotu, dopady negativních klimatických jevů, zpřísnění podmínek pro využívání titulu a vysoká investiční nákladnost obnovy ekologického sadu.



Závěry a doporučení

V hlavních oblastech podpory PRV, především v opatřeních investičního charakteru, v opatření M04, odpovídá implementační pokrok současné fázi programu. Lze konstatovat, že realizace opatření podporující rozvoj a zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských a lesnických podniků úspěšně pokračuje a výrazně přispívá ke zlepšování mikroekonomické situace i stability těchto podniků.

Na základě zjištění Podzimního průběžného hodnocení 2021 doporučujeme následující:

- Znovu podrobně posoudit reálnost naplnění zejména v opatřeních M01 a částečně také v M16 (operace 16.4.1) a podpořit dále jejich absorpční kapacitu či přistoupit k realokaci prostředků.
- Vzhledem k omezené možnosti revize cílových hodnot u věcných indikátorů 4.3.1 Pozemkové úpravy, především u ekologických a protierozních opatření, v tomto programovém období se zaměřit na důkladnější analýzu při nastavení cílových hodnot pro příští programové období.
- Pokračovat v podpoře projektů zaměřených na diverzifikaci, především pro operaci 6.4.1 (všechny záměry).
- Revidovat možnost vstupovat do nových závazků u dílčích titulů AEKO zacílených na citlivé plochy z hlediska podpory biodiverzity.

EXECUTIVE SUMMARY

The autumn term evaluation 2021 as of 30 Jun 2021 is the output of the ongoing evaluation of the Rural Development Program for the period of 2014-2020 (RDP 2014-2020). The report summarizes the financial and factual implementation of RDP as of 30 June 2021 and evaluates it in response to common evaluation questions 1-21 (except of Q19A and Q19B, which will be subject to a comprehensive evaluation in 2026).

Overall Approach to Evaluation

The autumn term evaluation 2021 is based on a combination of quantitative and qualitative evaluation methods that were used for the preparation of answers to specific evaluation questions. The selected methods are based on the EC Guidelines for RDP evaluation, especially on the Guidelines to evaluate questions 1-21 for Mid-term evaluation 2017⁸.

Context of Implementation

As of 30 June 2021, 12 rounds of the call were announced in the RDP, whereby the 12th round of the call took place in the period under review. In addition, a continuous receipt for operation 4.3.1 Land consolidation, measure M19 LEADER co-operation activities

⁸Assessment of RDP results: How to prepare for reporting on evaluation in 2017 a Annex 11 – Fiches for answering common evaluation questions for RDP 2014 – 2020; European Commission (2016)



(community-led local development) and measure M20 Technical Assistance was also in 2021 underway. In the case of “environmental measures”, there is a continuous submission of grant applications (in the form of so-called Single Application) since 2015⁹. As part of the 9th modification, the total RDP allocation was increased by EUR 1,057.7 million (relevant for most measures).

Financial Progress of Implementation

The total drawdown of the RDP as at 30 June 2021 amounts to EUR 3,117,940,428¹⁰, which represents 65.6 % of the total allocation for the RDP.

Within the scope of the environmental measures, EUR 2,211,601,228 was reimbursed as of 30 July 2021, which is 72,2 % of the allocation for these measures. The greatest progress has been made in the measure M15 (82.6 %), while the lowest is M12 (70.5 %). In absolute figures, the greatest share of the total drawdown of environmental measures is attributed to measure M10 within which ca 852 mil. EUR has been reimbursed.

Since the beginning of the programme period, total public funding of EUR 888,079,868 (including EUR 12,697,716 for RDP 2007 – 2013 projects) were reimbursed in the project area of support (as of 30 July 2021). This amount also includes payments in Operation 6.1.1 Business start-up aid for young farmers. The total drawdown of the project operations as at 30 July 2021 represents 53.6 % of the allocation for project operations. The highest drawdown rates of the project measures represent operations 4.3.1 (95.3 %), 8.6.2 (97.4 %) and 8.6.1 (82.1 %).

Factual progress of implementation

The factual progress of the individual operations is described in the report in chapter 3.3 within the framework of the individual measures that enter into the evaluation and the answers to the evaluation questions.

As in the previous evaluation period (as at 31 December 2020), the highest factual progress is achieved by the operations 4.1.1 Support for investments in agricultural holdings, 6.1.1 Business start-up aid for young farmers, 8.6.1 Equipment and technologies for forestry and 8.6.2 Technical equipment of woodworking establishments. The above-mentioned operations also recorded the highest subsidy rate for the given allocation.

Low implementation progress as at 30 July 2021 is indicated by the low number of participants in Training actions (1.1.1)¹², with the exception of priority area 2B for young farmers. Low implementation progress has also been noted in operations 16.1.1 and 16.4.1. Also, the implementation of M19 LEADER co-operation activities is lower and corresponds to the later start of the implementation of M19 projects.

Due to the closure of new applications for entering into five-year commitments within measures M10 and M11 (with two exceptions for marginal titles in measure M10), there was a slight decrease in the total area of commitments in both of these dominant measures in 2020. Although relevant Government Regulations enabled entering into follow-up shortened commitments for a two-year bridging period until the implementation of the new Rural Development Program will have been started, these could have only been concluded on areas that were included in standard five-year commitments as of 31st December 2019. However, these commitments could not have been concluded on new plots. This limitation

⁹ In 2021 as of 15 June

¹⁰The ECB exchange rate as at 31 December 2020 in the amount of CZK 25.488 / EUR was used for the conversion after consultation with the contracting authority, the method of conversion for individual drawing phases is explained in Chapter 2.2.

¹¹Including paid old liabilities in the amount of EUR 18,259,332

¹² The situation in 2020 and 2021 was also affected by limiting the possibility of holding events with regard to measures related to COVID-19



has been however lifted for M11 in 2021 and commitments on new plots can be concluded yet again. In effect there was a significant increase of the total area of commitments within the M11 measure amounting to ca. 24 thousand ha (4.5 % increase). In contrast, the total area of commitments within the M10 continues to decrease by ca. 0,1 %. Both measures meet the target values of the committed area, reaching 109.5, respectively 99.7 % of the target values (in the case of M11 the target value has been increased by ca. 15 %; current committed area would therefore reach more than 115 % of the target value before the increase).

The implementation of measure M13 shows a constant trend, a very small decrease in the committed area within one tenths of a percent has been observed. Similarly, the implementation of the M12 measure is constant. In contrast, in the case of M15, following a dramatic increase in the commitment area from 2020 the total area of commitments has shrunk again by 30 – 38 % in 2021. Whereas in the case of the sub-measure 15.2.1 the total area of commitments is despite the decrease still significantly larger than in 2019, in the sub-measure 15.1.1 the total area of commitments is currently lower than in 2019 by ca. 1000 ha. The reason of this decrease is the fact that no new commitments can be concluded since 2021 in M15.

Evaluation questions assessment

During the first half of 2021, the intensity of the overall RDP contribution to the support of the development of knowledge base, cooperation and innovation, lifelong education and to the empowerment of the relation between research and development has increased. This increase was caused mainly due to gradually accelerating implementation in the measure

M16 Co-operation. Nevertheless, lower pace of implementation in operation 16.4.1 Horizontal and vertical cooperation among actors in short supply chains and local markets remains. About 20 % of sector workers have already visited the information and training events supported by the program. The total number of participants in training events remains with the exception of PA 2B very low (13 % at all realized events).

With regard to the implementation of RDP in Operation 4.1.1 Support for investments in agricultural holdings, it can be stated that RDP contributes to the modernization of supported farms. From the evaluation of GVA growth and agriculture output of supported farms, it can be stated that a positive development has been recorded, respectively effect of on the supported entities.

The ongoing implementation of the RDP shows that this program contributes to the entry of young farmers into the agricultural sector. 1 016 young farmers have already been supported under operation 6.1.1 Business start-up aid for young farmers, which represents 3.9 % of all agricultural holdings in the Czech Republic.

Reimbursed projects implemented by food entities (369 unique applicants) under operation 4.2.1 Support for investments in processing /marketing and/or development of agricultural products represent 5.1 % of all food entities in the Czech Republic. This means exceeding the target value of the number of supported enterprises from RDP against all food entities, which is 4.3 %. RDP interventions have contributed to improving the competitiveness of food businesses to a greater extent than intended. From this perspective, the contribution of RDP to value added investment in agricultural processing can be assessed as beneficial.

Progress in the implementation of interventions, which should contribute to increasing the economic performance of forestry businesses, is evident, thanks to the dynamics newly in both operations in parallel.

Although the number of supported farms in projects aimed at business diversification is rather low as of 30 June 2021, given the number of registered and committed projects, the RDP can be expected to contribute to the diversification of farms as intended, with the



exception of the number of jobs created. Problems with creating new jobs are cross-cutting for most relevant measures and operations.

RDP interventions contributed to the production of renewable energy in an annual volume of 3,524 Tce, corresponding to 147.5 TJ. This amount represents only 0.29 % of total biomass production in the Czech Republic intended for non-household use. The contribution of RDP to the total production of renewable energy in the Czech Republic is therefore very low.

Within PA 4A (Restoring, preserving and enhancing of biological diversity, high nature value agriculture and the status of European landscape) a spatial analysis of the farmers' interest in the managements of Agri-environment-climate measure (M10) and Organic farming (M11) was elaborated, including a comparison with similar analysis from 2020. Moreover, a trend of commitments of Intensive orchards within M11 was closely analysed due to the fact that a steady decline of the area of commitments in this title has been observed since 2019. The reasons for this decline lay mainly in problematic sales opportunities, which, due to lacking processing capacities, do not generate economic added value for organic fruit production, the impact of negative climatic events, stricter conditions for the use of the title and the high investment cost of renewing the organic orchard.

Conclusions and suggestions

In the main areas of RDP support, especially in investment measures, in measure M04 particularly, the implementation progress corresponds to the current phase of the program. It can be stated that the implementation of measures supporting the development and the increase of the competitiveness of agricultural and forestry enterprises has advanced successfully and contributes significantly to the improvement of the microeconomic situation and stability of these enterprises.

Based on the findings of the Autumn Term Evaluation 2021 we suggest the following:

- To assess in detail the reality of achievement the indicators, especially in measures M01 and partly also in M16 (operation 16.4.1) and to support absorption capacity.
- In respect to limited potential of the revision of target values for factual indicators of 4.3.1 Land Consolidation in this program period, focus on an in-depth analysis for setting target values for the next program period.
- Continue to support projects aimed to diversification, in particular in operations 6.4.1 (all terms).
- Revise the possibility of entering into new commitments for AEEM titles targeted at vulnerable plots with regard to supporting biodiversity.

